

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttérli czikkok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Apponyi akciója.

Bizonyos mértékű idealizmus kétségkívül szükséges ahhoz, hogy valaki az örökbéke lehetőségében higgyen.

Voltak idők és nem is olyan régen, a mikor az ilyen idealistákat bizonyos körökben egyszerűen kinevezték.

És ma e téren is javult a helyzet, mert azokat, a kik ilyen idealis nézőpontra helyezkedve a siker reményével tekintenek a békeügyének megoldása elé, ma már nem nevetik ki, hanem még a tulzó realisták is lehetségesnek tartják a béke és háboru kérdésének a humanizmus szempontjai szerint való rendezését.

Ennek a nagy ideának ma egyik legelkessebb és bizonyára leghivatottabb apostola gróf Apponyi Albert, a ki ez idő szerint is a Brüsszelben üléső nemzetközi konferencián elszánt és nemes harczot folytat az emberiség egyik legnemesebb ideáljának, a *Békének* a jogai oltalt.

Csak olyan idealis lelkületű férfiú, mint e nemes gróf képes ebben a még mindig forrongó korszakban az emberiség általános boldogulása ügyéért lelkesedni és kitartani olyan ideák mellett, a milyenek felett most tárgyalnak a béke apostolai a brüsseli konferencián.

Az, a miért most Apponyi gróf küzd, nem ugyan az Örökbéke eszméje, mert hiszen annyira még a nemes gróf sem megy el az ideális-műsában, hogy az *Örökbéke* megteremtését, illetőleg ezen ideának minden vonalon való gyakorlati megvalósítását a közel jövőben elérhetőnek lássa, amde azzal a nézettel ma már gróf Apponyi nem áll egyedül, hogy a különböző érdekkörök fokozatos megnyerése és az ellentétes nézetek kiegyenlítése után sok olyan esetben sikerülhet a nemzetközi bonyodalmaknak *békés* elintézése, a mely esetekben mindekkor csak erőszakos eszközökkel lehetett az érdekösszeütközéseket kiegyenlíteni.

Apponyi gróf a világsajtót akarja megnyerni az ő nemes ideáljának. A sajtó munkásait sorakoztatja a Béke eszméje körül és a sajtó egyetemes fellépésétől reméli a nemzetközi bonyodalmak békés kiegyenlítése ügyében legsikeresebb szolgálatátelt.

És kétségkívül, ha valamelyik hivatalos tényező, úgy bizonyára a világsajtó egyetértő fellépésétől várható e téren a legtöbb siker. Ma már a saj-

tónak a művelt világban akkora tekintélye van, hogy ha nemzetközi kérdésekben is hallatja a szavát, itt is megvan az a súlya, hogy még azok is respektálják, a kik eddig a sajtót egyáltalán nem tekintették ily dolgokban illetékes tényezőnek.

Éppen a sajtónak egyre növekedő hatalmában és egyre fejlődő solidaritásában keresendő azok a motívumok, a melyek a még kevésbé ideális hajlamu emberek előtt is mértékadóak arra nézve, hogy az örökbéke ideáját ne tekintés többé megvalósíthatlan álmodozásoknak.

Nem merjük mi azzal kecsegtetni magunkat, hogy még az esetben is, ha a világsajtó egészében megnyerhető a Béke eszméjének és teljes solidaritással lép fel minden nemzetközi bonyodalm megzüntetésére, hát ezek az összeütközések minden esetben békés uton fognak kiegyenlítettetni, amde mennél jobban összetartjuk a világsajtó munkásait a Béke ideája mellett és mennél teljesebbé válik a sajtó solidaritása ily kérdésekben, annál közelebb jutunk az emberiség nemes szellemei által termelt ideákhoz és gyökereztet-hetjük még a reményt arra, hogy ha minden bonyodalmat nem is oldunk meg a sajtó eszközeivel, de igen sok olyan érdekellentétet egyenlíthetünk ki, a melyeket eddig a *fégyver* oldott meg.

Arról nem beszélünk, hogy a háboruk különösen napjainkban, minő káros hatással vannak az általános emberiségi érdekekre és a népek gazdasági és kulturális fejlődésére, mert hiszen ez ma nem szorul magyarázatra.

Egyet azonban tudunk és ez az, hogy senki a mai világban élő emberek közül nagyobb és nemesebb küzdelmet nem folytathat és nemesebb feladatot nem vehet magára, mint azt, ha teljes elszántsággal szenteli életét olyan ideáknak, a melyek az egész emberiség egyetemes boldogulásának feltételeit foglalják magukban.

A Béke áldásainak biztosítása a nemzetközi bonyodalmak ily uton való kiegyenlítése után a legszebb feladat, a melyet egy idealis lelkületű és nagyraihivatott elme magára vehet és mi teljes örömmel látjuk gróf Apponyi Albertet a nagy akció élén s egyben reméljük is, hogy az ő nagy törekvéseinek ezen a téren meg lesz az óhajtott sikere.

A magyar sajtót ez akcióban bizonyára a többi nemzetek is követni fogják, s ha egyszer meglesz a szerve-

zet, akkor már a remény is meglesz arra, hogy a Béke műve a sajtó akciójában el lesz látva a kívánt biztosítékokkal.

A választási kölcsön.

A A—ny írja:

A nagy kölcsönt megkötötték, most már biztosra vehetjük, hogy ősszel választás lesz. A liberális kormány a Rothschild-csoporttól kért 120.000.000 koronát beruházási kölcsön czimén, noha a bevételek fölöslegét mutatnak ki. A pénz vasutakra, esatonákra és építkezésekre kell; de hogy éppen most kívánja a kormány felvenni, ez bizonyítja, hogy őszre választások lesznek. De Rothschildék csak 70 millióra kötelezték magukat, hogy azt 4 százalékos koronajáradékban átvesszik, a többire fentartották maguknak az opciót.

Mit következtetünk mi ebből? A bécsi börzealap szerint Rothschildék 90-es árfolyamot ajánlottak a 4 százalékos állampapírt; Lukács pénzügyminiszter ezt az árfolyamot nagyon alacsonynak találta, de hosszas alkudozások után mégis megegyeztek valamely fix árban. Ez lehet valamivel nagyobb; mint 90 százalék; ma még titkolják, hogy a bankárok mit adnak az államnak, mert nem akarják az árfolyamot lenyomni. Sokkal aligha mentek fölebb, mint amennyit eredetileg ajánlottak s ennek különös okát megtaláljuk, ha a különbséget tekintjük, hogy jelenleg a börzei ár a 4 százalékos magyar koronajáradékért 93,70, vagyis 3,7 százalékkal több, mint amikor a Rothschild-csoport a 70 milliót megvenni ajánlkozott.

Ez 70 milliónál 2 és fél millió korona nyereség a szindikátusnak. A zárszámadásokban csak a fix ár szerepel, a nyereségről nem esik szó. Ebből a harmadfél millióból a hazafias Rothschild-konzorcium szakasza szerint megajándékozza a szabadelvű pártkasszárt bizonyos összeggel a választásokra. Hogy ezt előre megbeszéljük, az éppen a hivatalos titok.

Tegyük fel, hogy csak egy milliót adományoz a magyar kormány rendelkezésére. Száll Kálmán azt át fogja tenni a párt végrehajtó bizottságához. Ez az apró pénz a fuvardíjakra kell. Azt beszélük, hogy minden kormányparti jelölt 10.000 korona segélyre számíthat legális költségekre a pártkasszából. Nem mindenkinek van rá szüksége, ha gazdag vagy ha egyhangú a választás. Száz jelöltek jut a beruházási kölcsön kibocsátási árkülönbségéből s ha többnek is kell, az ideai rendelkezési alap és egyéb önkéntes adományok pótolhatják.

Ez persze csekélység a Bánffy millióihoz képest, de hiszen azóta hozták be a kuriai bíráskodást, mely a vesztegetéseket tiltja és Széll Kálmán tisztá választásokat ígért s ilyeneket kíván. De pénz nélkül nincs választás s a szabadelvű jelöltek hozzá vannak szokva, hogy helyettük a kormány viselje a költségeket, fizesse tehát a fuvardíjakat is.

Mindezeket megfontolva s még Gulner kinevezését is tekintve, teljesen el lehetünk készülve arra, hogy a képviselőháza s a nyáron fellejlatják s aratás után a választásokat megejtik.

Az ev. ref. konvent ülése.

Budapest, ápril. 25.

Az egyetemes református konvent ma délelőtt folytatta tanácskozásait Tisza Kálmán főgondnok és Kun Bertalan püspök elnöklésével.

Elsőben Süss Béla konventi jegyző felolvasta a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, melyre észrevétel nem történt.

Degenfeld József gróf jelenti, hogy a tőkeségely és misszió-bizottság elvégezte a dolgot s jelentése a konvent, mihelyt akarja, tárgyalás alá veheti.

A konvent ugy határozott, hogy a tárgyszorozat rendjében, először a tanügyi bizottság felterjesztéseit hallgatja meg. E felterjesztéseket Süss Béla adta elő röviden, csak a bizottság határozatait ismertetve, melyeknek jóváhagyását kéri.

Fejes István esperes két pontot emel ki, a melyeken — szerinte — egyszerű tudomásvétellel átsiklani nem lehet. Így a tanügyi bizottság felelmit, hogy a kerületek még nem terjesztették fel jelentéseiket az állami és felekezeti iskolákban fennálló hitoktatói szervezetről. Ezt évről-évre egyszerűen tudomásul venni nem lehet. Ugyiszintén nem lehet keresztülfutni azon sem, hogy a református egyház okleveles hitoktatóit nem vették fel az országos tanítói nyugdíjintézetbe. Ajánlja, hogy e két pontban hozzon a konvent érdemleges határozatot.

Tisza Kálmán erre elrendeli a két pont részletes tárgyalását.

A tanácskozás rendje azonban csakhamar elterelődött egyidőre e két ponttól s hosszabb vita támadt a vallásánarok kvalifikációja dolgában. Arról volt szó ugyanis, hogy a nagykörsői egyház hitoktatói állásra pályázatot hirdetett s a pályázati feltételekben nagyobb képesítést követel, mint aminőt a konvent általánoságban megállapított A konvent Szilágyi Dezós, Antal Gábor püspök és Zsigmond János felszólalása után azt határozta, hogy a pályázat hirdetés nem veszi tudomásul. Az egyházközsg és a beérkezett pályázatok közül előnyben részesítheti a jelesebb és nagyobb kvalifikációjú pályázókat, de nem zárhat ki már eleve olyanokat a pályázatból, a kik a konvent megszabta képesítéssel bírnak.

A tanügyi bizottság pártolólág terjesztie az erdélyi egyházkerület azon kéréselmét, hogy a konvent közbenjárására a miniszter

tekintsen el a négyosztályu népiskoláknak hat osztályuakká való kiegészítésétől.

Antal Gábor és Bartók György püspökök szoltak a tárgyhöz, mire a konvent abban állapodott meg, hogy a népiskolák kiegészítéséről szóló törvény végrehajtására több időt kér a kormánytól.

A tanító és tanítónőképző intézetek helyzetéről szóló jelentésben panasza van a nagyenyedi főiskola ellen, ahol kilencz közül csak három rendes tanár van s a növendékek csak minden második napon kapnak ingyenebédet. A konvent felhívja az erdélyi egyházkerületeket, hogy a nagyenyedi főiskolát szoltsa fel a visszaszállapokat sürgős javítására és rendes tanárok számának szaporítására.

A felsőbb leányiskolák állásáról öröndetesekek a jelentések.

A gyümölcs értékesítése Erdélyben.

(Két czikk)

II.

Felhívás egy gyümölcs- és vetemény értékesítő és feldolgozó vállalat létesítésére.

Köztudomásu, hogy hazánk erdélyi részeinek, különösen Alsó-Fehér, Beszterce, Brassó, Hunyad, Küküllő, Maros-Torda, Seben, Torda-Aranyos, Udvarhely valamint Hunyaddal határos Arad és Krassó-Szörény megyéknek különösen gyümölcstermelése az utóbbi időben erős lendületet vett és ma már oly tekintélyes, hogy ezen nyers terményekkel úgy minőségre, mint mennyiségre nézve a legtöbb nemcsak hazai, hanem külföldi termelővidékkel is kiállya a versenyt.

Köztudomásu az is, hogy gyümölcsünknek ama részét, mely nem hozható piacra, mint első osztályu kifogástalan minőség, a legtöbb esetben dolgozza a termelő úgy fel, hogy azt megfelelő árban értékesíthesse, hogy továbbá conserv- és értékesítési gyáraink meg nincsenek s így nagy mennyiségű gyümölcs egyenesen veszendőbe megy.

Köztudomásu továbbá az is, hogy a boggyógyümölcsök és eperfajok, valamint a legjobb minőségben termelt vetemények, mint káposzta, hagyma, bab, borsó stb. kultiválása sokkalta nagyobb arányokat öltene, ha a termelő azokat biztosan értékesíthetné.

Köztudomásu végül az is, hogy a gyümölcs s a veteményconservek bevitelre hazánkba már nagyon jelentékeny pénzösszeget tesz ki.

Ezek után tehát nem indokolatlan a feltevés, hogy gyümölcsünkkel és veteményeinkkel tért foglaltatunk, azokat megfelelően kezelve és feldolgozva hazai piacunkról sok külföldi leszeríthalunk, sőt számos piacot külföldön is szerezhetünk skell hogy szerezzünk.

Czélja tehát a társaságnak az lenne: Első rendű gyümölcsünket nyersterményekként, a többi gyümölcsfeléket azonban, valamint a veteményfajtákat is gyárilag és szakszerűen feldolgozva értékesíteni, még pedig aszalás, befőzés, bor és pálinkagyártás által; esetleg kiállításokat rendezni s a nyereség egy részéből idő és alkalomhoz

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Április 26.

A költő tévedése.

Nincs kritika. Tudniillik mostanság. Vagy nem tudunk itélni, vagy nem merünk és nem akarunk, vagy sem nem látjuk, sem nem halljuk a rikácsoló hangokat, a tévedéseket mai életünknek vásári zajában.

Kevesen olvasták, még kevesebben figyelték meg azt a „hatalmas” verset, melyet Abrányi Emil írt a *Budapesti Napló* ezidei hűsvéti számának mellékletén, hűsvéti legfőbb olvasmányul. Legeslegkevesebben kritizálják. A vers nagy betűkkel van írva. Az újság külön is figyelmzett az emberekre, hogy olvassák el ezt a hatalmas költeményt.

Igaz, hogy költemény, még pedig erőnek erejével, megfeszített fantáziával szülemlett költemény. S az is igaz, hogy hatalmas, még pedig hatalmas arczulusapása a magyar fajnak.

Magyar költő írta. Legalább az írása előtt magyar költő volt. Abrányi Emil országosan ismert jó poéta, a Petőfi-epigonok között az elsők sorában áll; olvassuk szép verseit s ezekről a hivatottak bírálatát, hogy „gyönyörűen ír és fordít”, láthattuk és hallhattuk az 1885-iki kiállításunk idején, hogy Coppée francia költővel ölelkezve, mily bájos elragadtatással magasztalja Petőfi szellemét s milyen nagy hatással szavalja Kossuthra írt dícsőhymuszait.

Legújabbban egy mesét fogantatott meg agyában ez a költő s leírta azt hűsvéti versnek. Erőszakos volt a mese fogantatása és a vers megszületését elsieltette az ünnepi alkalom, mintha az ünnep kedvéért volna a

születés s nem a születésért rendeznék örömmünnepet.

Hogy aztán ennek a versnek a megírása után is magyar költőnek maradjon Abrányi Emil, azt attól kell függővé tenni, hogyan határozzuk meg a *költő* fogalmát. Ha Petőfivel definiáljuk ezt a szót, hogy: *költő*, s pedig ez a legjobb ut-mód: akkor aligha bejut a magyar költők sorába az, a ki a magyar népet megrugdossa és utálattal fordul el tőle.

Hanem előbb megismertetem ezt a hűsvéti verset.

A czime: „Keresztény-vér.”

A tárgya: Egy szegény árva gyermek, gazdag paraszток, a jó öreg Áron és a részeg legények.

Tartalma a következők: Az árván maradt kis Kata „sirt, éhezett, fázott sokat. Sehogysem (!) tudta irgalomra bíni a templomba járó dus parasztokat.”

Házról-házra jár, zörget, könyörög a Jézus nevében, de szaraz kenyeret sem kap, mert „sehogysem tudja irgalomra bíni az istenfélő dus parasztokat!” (s ez nemcsak praesens historicum, nem egy esetleges jellemnek az elbeszélése, hanem általános jellemzés, hogy sem a multban, sem a jelenben, sem a jövőben nem tudja irgalomra bíni az „istenfélő dus parasztokat!”) Pedig hűsvét körül jár az idő. Ruhája rongy, cipője is kettészakadt. „Szegény! nem tudja irgalomra bíni az ajátatos, kevély parasztokat!”

De szerencsére lakik a falu végén egy Áron nevű öreg ember, zsupfődeles kis házikóban, izmos vállu, nagy ember, szép nagy fejez szakálla van, ezüst képesos bibliából imádkozik Jehovához, olyan, mint egy próféta s mint oltáron a régi szentek képe, még az ég csillaga is fényesen mosolyog le rá. — háztetőn a golya keleplei, eresz alatt a fecske csicsergi, hogy ez az ember jó ember.

A kis Kata csak ide nem jött kérni, pedig kár volt, a mint később kiténik. Nem jött, sőt el akart szaladni, amint erre bándukolva meglátta a nagy fekete embert, mert hallott valami mende-mondát, „rettenetes vérdől, gyermekek haláláról.” El akart szaladni, de megbottolt s egy kő megvázozta homlokát. Öreg Áron odasiet, szépfejez szakállával letörli a vércseppeket, a gyermeket „fölvesszi, ringatja két erős karjában.” Szedliden szól hozzá, becézi, mintha édes anyja volna, beviszi a házba, csinos új ruhával ott föl is ruhazza, — étellel, itallal ott el látja bőven és ad neki pénzt is” s azt mondja: „Gyere vissza sokszor, gyere télen, nyáron!”

S ime, ez isteni jótékonyaság közepette „kurjongató ittas legények haladnak el a ház előtt” s azt kiáltják az öregre: „Szétlocssantjuk az agyvelőd! — Mikor csapol-tál vért?” stb. Sőt követ is megdobálja az az öregot a „sok kegyetlen, vad kamasz.”

S ez égbekiáltó igazságtalanság mellett még szédületesebbé teszi Áron szemében a dolgot az, hogy egy csöpp keresztény vér csakugyan ott van, a költemény szerint ott ragyog a nagy fehér szakálon, a mi iszonyuan szólhatna a vád mellett. Pedig éppen ellenkezőleg áll a dolog.

Ilyen a vers tartalma.

A költő felfogása pedig az, hogy a kereszténynek, bizonyosan a magyar fajt érti, mert nálunk ezek a „paraszток”, hogy ezek noha templomba járnak, istenfélők és ajátatosak, irgalmat nem ismernek, tehát kétszínűek, farizeusok, s noha kevélyek és gazdagok (!) (pompás humor nekik): könyörtelen fukarok és szivtelenek. — Evvel szemben a költő ellentét kiemeleséért, Áron, a ki nem keresztény, megtestesült angyal. A magyar legények pedig kegyetlenek, vad kamaszok.

A költemény oka ismeretlen.

Az eszméje vagyis a czélja az, hogy az oktanen vérvádat lerontsa.

Szép czél, jó eszme. De miért kell hozzá rossz eszközöket választani?

Hát nem lehet egy közös eszmét úgy megvitatni, egy közecelt úgy elérni, a nemzet javára munkálni úgy, hogy se egyik, se másik fajt ne bántuk? Le kell-e vágnom egyik ujjamat, hogy a másikat meggyógyíthassam? Vagy éppen a karomat egy ujért? Az öreg Áron jószágos cselekedete mellett csupán a költő figuráért meg kell-e gyalázni a magyar parasztot?

Lehet, hogy a csiklandós újságolvasó jobban szereti így, de a nemzet szellemének karaktere nem óhajta ezt.

Föl lehet tenni, hogy a költő nemcsak fantáziál és kontemplál, hanem egyes eseteknek valóságára építi művét. Föl lehet tenni, hogy a *Keresztény-vér* szerzője az országban járva szanaszét, találkozott öreg Áronnal, a ki csupa jószág. De a költő-ember is tévedhet. Im itt is elvettette a ház számot. Mert öreg Áron nem a falu végén lakik, hanem a falu közepén, a legnagyobbik kőházban, honnan a régi lakók kiköltöztek.

Aztán csalódik a költő abban is, ha azt hiszi, hogy üdvös dolgot művel akkor, ha a magyar fajra a készintésnének s az irgalmatlan szivtelenségnek a béléget süti úgy boszátja világga, hogy köpdössék le, a kik látják, mint olyat, a ki már „sehogy sem lehet irgalomra bíni”, s a ki „kegyetlen, vad kamasz”.

Talán nem is igazságos ez.

Vagy talán új felfedezés? Hát eddig kelle várnunk, hogy a mai fővárosi költők fedezték fel a magyar karakterben a szivtelenséget és a kétszínűséget s nagy gunynyal vágják a szeme közé? Mert nem lidérc az a magyar paraszт? Ide s tova kétozer esztendeje már, hogy az ellenséges germán faj

historikusok lidérczeknek s ordei vadaknak rajzolták Attila katonáit s Priscus Rhetornak, a másik idegennek kellett minket megvédelmeznie. Micsoda idegen fog megvédelmezni most, ha saját magunkat kezdjük rágal-mazni?

Csalódik a keresztény-vér ujkori költője, ha azt tartja a verséről, hogy az csak szatira és jó akar. Nem tanköltemény ez, hanem bélyegzés; nem ostromozás ez, hanem rugdosdás.

A költőnek sok minden szabad. Egyetlen egyet nem szabad tennie: utálni. Szeret és gyűlöl, haragszik és busul, simogat és ver, de sohasem szeretetlenül. Az a lyrának a poétika licenzciája Petőfinél, hogy: „Megvetésem és utálatomnak hitvány tárgya, ember a neved.” Pillanatra volt mondva inkább, mint megtéve. De a *Keresztény vér* csendes romantikus versében meggondoltan, nem annyira haragosan mondva, mint inkább lelketlenül hagyva ott a sorok között, hogy: utálatos paraszток!

Sok minden szabad. Mondjuk, hogy még utálni is szabad a költőnek. Kit? Valakit, valakit. De a saját nemzetét!... Petőfi az ő nemzetét még gyalázatában is szerette. A Petőfi epigonoknak tehát nem Petőfi a mesterök, sem Kölcsey, sem Kazinczy, sem Arany. Gyűlölte és utált Petőfi is egyes osztályokat; de sohasem azt az osztályt, mely vállán tartja az országot. Mert nem nehéz azt tudni, hogy a magyarságot nem a város lakosai tartották és tartják fenn, hanem azok a *kegyetlen vad kamasz paraszтоk*, kiket előbb a földesur pofogzott, aztán az ellenség kaszabált, mint a répát, — kinek előbb az áríz, aztán a biztosítás vitte buzáját, kinek egyszer a sáskasereg, mások a jég verte el a határát. — átok és dögvész pusztította s elhagyta maga az Isten is, — egyetlen egy maradt a párt-

képest, a termelők között, kisebb-nagyobb díjakat osztani. Megerősödvé, később, alkalmas más központban is, szükséghez képest, fióktelepeket lehet létesíteni. Ezen elvek alapján alólítottak egy ilyen gyári vállalatnak szövetkezeti uton az 1875. évi XXXVII. t. cz (keresk. törv.) alapján való létesítései határozták el. Címe: „Transsylvania” erdélyrészi gyümölcs- és vetemény értékesítő és földolgozó szövetkezet. Székhelye: Déva, Hunyadmegye. Alapítók: Egyelőre 4000 darab a 50 korona értékű részjegye, vagyis összesen 200000 korona vétetett számításba, mely három részletben lenne befizetendő és pedig: 20 korona 1900. május hó 1-én, 20 korona 1900. június hó 15-én, 10 korona 1900. augusztus hó 1-én. Szavatozás: Az aláíró, illetve részes csak a részjegy névértékének erejéig szavazhat. A közelebbi részleteket az április végére egybehivandó alakuló közgyűlés fogja meghatározni.

Bizalommal fordulunk ezek után valamennyi tényezőhöz oly kéréssel, hogy vállalatunk létesítéséhez vagy a maga részéről hozzájárulni, valamint baráti és ismerősi körében, a jó ügy érdekében buzgólkodni és ezzel a mezőgazdaság és az ujkori technika között egy újabb szoros kapcsolat létrehozására közreműködni sziveskedjék. A mellékelt aláírási ívet minél több aláírással ellátva f. évi április hó 14-ig „gróf Bethlen Miklós főispán, Déván” cím alatt beküldeni kérjük. Azon biztos reményben, hogy jelen felhívásunk, mindenütt kedvező megítélésben és elintézésben részesülend, maradtunk hazafias üdvözléssel Déván, 1900. március hó 18-án az alakítandó „Transsylvania” erdélyrészi gyümölcs- és vetemény értékesítő és földolgozó szövetkezet végrehajtó bizottsága: Gr. Bethlen Miklós, elnök. Andreics János bányagazgató, Petroszón. Árpád Árpád dr. hunyadmegyei tisztii főügyész és nagybirtokos, Déva. Binder Vilmos erdőmester és nagybirtokos, Szászváros. Jósika Gábor báró országos képviselő, az erdélyi gazdasági egyelet alelnöke, nagybirtokos, Kolozsvár. László László nagybirtokos, Lapusnyak. Mara László hunyadmegyei alispán nagybirtokos, Déva. Menckig Frigyes bányagazgató, Brád. Mihai János dr. nagybirtokos, takarékpénztári igazgató, Szászváros. Nopcsa Elek báró orsz. képviselő és nagybirtokos, Szancsal. Simon Sándor áll. éremmel kitüntetett gyümölcs-konzerv- és bogyártó (a végr. biz. előadója) Déva. Toroczky Miklós gróf orsz. képviselő és nagybirtokos, Kermesd, tagok.

Jó eredményt kívánunk e felhívásnak s reméljük, hogy a gazda közönség jól felfogott érdekében nagymérvű belépés által lehetővé fogja tenni, hogy ezen gyár már legközelebb megkezdhesse hasznos működését. Hivatva van ezen gyár gyümölcsészeténél oly magas fokra emelni, milyet ma még nem is sejtünk, mert erdélyi gazdaságunkban a gyümölcsés a jövő!

Losonczy János.

Kolozsvár, ápril 25.

Losonczy János, városi tanácsos, Kolozsvár városi árvaszéki elnöke, tegnap délután egy negyedik hat órákor, a Károlyina országos kórházban — a hol súlyos betegsége alatt ápolták — meghalt.

Halálhíre gyorsan terjedt el a városban s minden körben mély és őszinte részvétet keltett. Sok jó barátja, számos ismerőse és a nagy közönség, melylyel hivatalában naponta érintkezett, fájdalommal és szeszeműben az igaz részvét könnyével gondolkodnak a jó barát, a derék humanus ember és a pontos, lelkiismeretes, buzgó tisztviselőre, a kinek korai halála veszteség a társadalomra és városunk közügyeire egyaránt.

Ján, egyetlen egy nem hagyta el, egy szerette azt, aki megbírhódta már a mulat s jövőndöt, egy maradt a pártján, egyedül a költő s jobb jövőndöt kért számára s vigasztaló, büféjöt dalt írt ajkára. „Ha a költő is odahagyja”, ki szereti ezt a magyar népet...

De a kegyetlen, vad kamaszok, ugyebár, csak isznak és kurjongatnak s megdobálják szegény Áront s szét akarják lócsantani agyvelejét. Lám, lám, még jó, hogy csak akarják. De hát ez is nagy bűn. Hát igazán így bánthatnák az a kegyetlen vad kamasz faj az idegen nemzetiségbelieket és idegen vallásúakat! Baj ez, ha úgy van és regényes költeménybe való. Ezt az ujkori költők fedezték el. Edig azt tanultuk a históriából, hogy ezen a föld golyóison még a juh sem türelmesebb, mint a magyar natio; s rögtön ilyen kegyetlen lett!

Még Petőfi is másként tanította, pedig ugyancsak ő is kószált elegendő a hazában szanaszét, sokat tudott és sokat tanult s hazugságot soha sem mondott. Ő azt mondja, hogy a kurjongató legények csak a parancsoló uraságnak nem engedelmeskednek, de a beteg asszony kívánságára szólanul hörpintik ki boraitak s hazamennek, lefeküsznek. Lehet, hogy azóta lettek kegyetlenebb, vadabb kamaszok.

Vissza felé megyünk. Romlunk. „A templombajáró, dus paraszток irgalmatlanok” a pesti póták szerint. Az egyenes lelki, nyíltszívű magyarból képmutató farizeus lett s ki eddig egy jó szöveget odaadta legszebbik lovát, most szívtelen és könyörtelen, sőt a költő, a nemzet tanítója felhagy a reményvel is, hogy valamiképpen „jogalomra lehetne bírni ezeket az istenfől dús, parasztokat.”

Vajon nem jobb lenne, ha a költő nem a bölgyezésre használná lantját, hanem azért venné kezébe, hogy szelidítse azt a „sok kegyetlen kamaszt”? Tán jobb

Családja nem volt, de szívének őszinte vonalmát és szeretetét barátai érezték s nemes, humanus jellemvonása a társadalomban is rokonszenvesé tette. Mint árvaszéki elnök odaadó buzgalommal töltötte be hivatalát, a hol minden ténykedésében az ember-szeretet vezette. Árváit atyai gondossággal részesítette s igazi nagy örömet érzett, valahányszor egy szegény árvát, vagy valamely intézetben, vagy valamely ipar-ágnál, mint tanonczot, elhelyezhetett.

Nemcsak az árvákat, de a szegényeket is istápolta s nemes lelke mindig abban találta legnagyobb jutalmát, ha a szegényt, a beteges aggot elhelyezte vagy segélyt eszközölhetett számára.

Betegsége hirtelen keletkezett. Folyó hó 11-ikén reggel terjedt el a hír, hogy Losonczy egyszerre súlyos beteg lett. Az nap reggeli 9 órákor gutta-ütés érte és annyira rosszul lett, hogy csak a déli órákban tért kissé magához. Miután az orvosok konstataáltak, hogy betegsége veszélyes és teljes mértékben aggasztó, még azon nap délután fél két órákor mentő kocsin eszméletlen állapotban szállították be a Károlyina kórházba, hol 14 napig feküdt. Ez idő alatt testi szenvedései nem voltak, s környezetét is olykor felismerte, de már élete tusa volt a kikerülhetetlen halállal. Beszélő képességét is egyre jobban elvesztette s csak ritkán voltak világos perczei.

Orvosai kezdetben remélték, hogy valamennyire felépül, azt azonban határozottan állították, hogy ha életben maradna is, béna lenne örökre. De idegzete is annyira megrongálódott, hogy teljesen munkaképtelen lett volna.

Az életbenmaradáshoz kötött reménynek azonban nemcsak vége lett. A betegnek olyan tünetek mutatkoztak már ezeltől egy héttel, melyekből orvosai megállapították, hogy csak napokig élhet. Hétfőn délután állapota rosszabbra fordult, a beteg delirizált, gyakori eszméletlen állapotba esett. Végre tegnap délben beállott az agónia és a derék férfiú egy negyedik hat órákor ki-szenvedett.

Losonczy János 1848-ban született. Középiskoláit Kolozvárt és Nagy-Szebenben végezte, — a jogot Budapesten, honnan a jogi tanulmányai befejezése után ismét Kolozsvárra tért vissza. Itt 1874-ben városi árvaszéki jegyző lett, — aztán csakhamar árvaszéki főnök. 1886-ban árvaszéki elnökké választották és mint első tanácsos helyettesítette a polgármestert is.

Pontos, rendszerető hivatalnok volt, a ki kötelességét mindig híven teljesítette, s a város közügyeiben buzgó kötelességtudással dolgozott.

52 éves korában, férfi erejének, munkaképességének teljességében döntötte ki a halál azok sorából, a kik városunk szolgálatában állanak.

A család tagjai a következő gyászjelentést adták ki:

Losonczy György honvédelmi miniszteri osztálytanácsos; nővére: Róza bágyoni Kereszty Sándorné, férje bágyoni Kereszty Sándor, belügyminiszteri osztálytanácsos. Gyermekai: Irma férjezett vecseklői dr. Stoffer Gusztávné, férje: vecseklői dr. Stoffer Gusztáv, pénzügyi segédtitkár, Ilona, Sándor és György, szomorodott szívvel jelentik, hogy a szeretett testvér, sógor, illetőleg nagybátyja Losonczy János Kolozsvár szabad kir. városi árvaszéki elnöke f. hó 25-én rövid szenvedés után 52 éves korában elhunyt.

volna, ha azt hirdetné a lantján, hogy a „kamaszok” számára nem bírtónt, hanem iskolát építsenek, minél többet s hogy a tanítónak adjanak valamivel több fizetést, mint a mennyit a magyar újság lapok adnak ezért a költeményért, amely pellengérré állítja a magyar fajt.

Talán jobb volna.

Borbély György.

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— Sverdnától. —

Az Ellenzék részére fordította: AMICA.

XXXIII.

(Folytatás.)

(93)

— Az én atyám — folytatá Roderik — nem szépíti a dolgokat; az volt az ő természetem mindig. Golden Ranget és minden birtokát, a mije volt, midőn meghalt, nekem hagytá; nekem, Foliot Dórának, a Foliot Archibald leányának, a ki egykor Uj-Déli-Walesben, Gunnedahban és Hayban lakott és később ilyen s amolyan helyen Angliában — de én bizony elfelejtettem annak a helynek a nevét — részben azért, mert először összeveszett a fiával és azután az unoka-öccsével és inkább a tengerbe dobta volna minden vagyonát, minthogy azok egy filermény értékűt kapjanak belőle és részben, mint a kárpótlásnak egy nemét, miután ő a te atyádnak az együgyű becsületessége, bizalma és gyanútlanúsága következtében megcsalta, kifosztotta és tönkretette, midőn mind a ketten fiatal emberek voltak. Ha te meg volnál halva, — a mi könnyen megeshetett volna, mert az atyám nem látott és nem hallott rólad semmit, mióta a száileid mint kis gyermeket Angliába hoztak — akkor Golden Range dombra került volna és

Benne nemcsak a szeretett testvér, rokon és hű barát, hanem az árvák és szegények valódi atyja dőlt ki az élők sorából. Sokan siratták, mert sokan szerették.

Hűlt tetemei f. hó 28-án d. u. 4 órákor fognak az orsz. Károlyina kórház kápolnájából, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a helybeli közös sírkertbe, örök nyugalomra helyeztetni.

Nyugodjék csendesen!

A városi tisztikar külön gyászjelentést ad ki haláláról, a város pedig diszszirhelyet jelöl ki, mint pontos, rendszerető és hű szolgájának, a ki 26 éven át lelkiismeretesen teljesítette kötelességét.

A városházára tegnap halálhíre után nyomban kitűzték a gyászlobogót.

Ravatalát az orsz. Károlyina-kórház kápolnájában állítják fel s temetése is innen történik szombaton, 28-án d. u. 4 órákor.

Halálát nemcsak családja gyászolja, nemcsak barátai siratják, hanem Kolozsvár árvái, szegényei mind, mert ő nemes szívének melegét érezte minden szegénynyel, minden árvával. Ezeknek érdekében fáradhatlanul munkált.

Immár végsőt dobott a nemes szív és gyöngéden szerető lelke elszállt e földről, hol az emberszeretet nagy erényét annyi odaadással gyakorolta.

Egyleti élet.

Az országos középiskolai tanáregyesület kolozsvári köre VI. Felolvasó ülést 1900. hó 28-án szombaton d. u. fél 5 órákor tartja meg a tanítónőképző intézet dísztermében, tárgyak: 1. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 2. Titkár jelentése. 3. Vélemény az Egyesület által rendezendő philologia versenyek szabályzata ügyében. Előterjeszté Kovács Dezső 4. A középiskolai könyvtárak rendezése ügyében kiküldött bizottság jelentése. Előterjeszté Kiss Sándor. 5. Hangy Oktáv felolvasása: A pangamán egyesületek és németnyelvi oktatásunk. 6. Beszlesek indítványok. Gyűlés után áldomás a Központi Szállóban. dr. Márki Sándor, elnök. dr. Gál Kelemen, titkár.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, ápril 26.

— Losonczy János emléke.

Ki egész életét az árvák és gyámolatlanoknak szentelte, örökítsük meg emlékét *koszoru megóváltás* czimén: a kolozsvári sikehelnák intézeténél *Losonczy János* néven létesítendő alapítványt.

Szekula Ákos	20 kor.
Dr. Mihály József	20 „
Dr. Novák István	20 „
Lázár János, Szász-Máté	20 „
Lendvay Emil	20 „
Gidófalvi István	20 „
Lengyel Lajos	50 „
Szívér Elemér	10 „
Faragó Jenő	10 „

Erre a célra további adományokat elfogad az „Ellenzék” szerkesztősége.

— A Mátyás-szobor leleplezése.

A Mátyás-szobor leleplezésére vonatkozólag a jövő héten megtartandó városi közgyűlés fog határozni. Nem ismerjük a Tanács pozícióit e tekintetben, de megvagyunk győződve, hogy e fontos kérdésben, kellőleg informáltatta magát minden oldalról s olyan

tervezettel fog előállni, a mely méltó lesz azon országos ünnepélyhez, melynek keretében a szobor lelepleztetni fog. Igen kíváncsian vo'na, hogy a városatyák e gyűlésen tömegesen je'jennek meg, mert nem egy helyi, hanem országos ünnepély rendezéséről lesz szó. Különösen erősen megszívlelendő lesz az a kérdés, hogy a szobor most ősszel, vagy mint Fadruş jelezte, a jövő tavasszal lelepleztessék-e le?

— A Belközép-utca. A város e nagyforgalmu utcájára olyan ronda állapotban van, hogy igazán szegény. Pedig, ha jól tudjuk a kommunás még a mult évben elhatározta, hogy a kocsit egy része kerámittal, egy része pedig aszfalttal burkolassák ki. Mi az oka, hogy e munkálatok nem hajlatnak végre?

— A kolozsvári főtéri templom parkja. Szakosztályi tárgyalás folyt tegnap Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester vezetés alatt a főtéri templom előtt. A szakosztály azt tárgyalta, hogy helyes-e magasra nővő fákkal, cserjékkel, sűrű örökzöld élőszönnnyel beültetni a templomkörüli területet. A szakbizottság abban állapodott meg, hogy miután a város éppen azért adott ki 100 ezer frtot a főtér rendezésére, a talaj leszállítására és nivellirozására, hogy a templom fala a földből kiáassék s az felülről egészen le látható legyen, a sűrű beültetést nem tartja a város célzataival összeegyeztethetőnek. Apró csoportok, tuják, puszpángok ültetendők egymástól távolra úgy, hogy azok sem a távolabb, sem a közelebről szemlélők előtt a templom falait el ne fedjék, hanem a falak egész a cizkili kövek aljáig láthatók legyenek.

— A kolozsvári első ált. ipar-szövetkezet népes gyűlést tartott Deaky Albert elnökele alatt tegnap előtt. A gyűlésen az egyes iparágak kultiválására a szakosztályokat megalakították és ezek élére bizottsági tagokat választottak. A szövetkezet a kereskedelemügyi minisztériumtól 10 ezer frt. anyagi támogatásba fog részesülni. Szabályait átnézte egy országostekintélyű férfiú és megfelelően kiegészítette. A szövetkezet raktárával most az anyagszerzésére és a közvetítésre fogja a súlyt fektetni és miután a közönség mind nagyobb mértékben érdeklik a szolid helyi vállalat iránt, megrendeléseivel sűrűn keresi fel, remélni lehet, hogy ha vezetésé mindig gondos és előrelátó lesz s az iparosok buzgalommal és tudással fogják cizkikeit előállítani, egy nagyon hézag pótló válhatná fogja kinőni magát.

— A pálinka. Nem a Zóla szindarabjáról akarunk írni, hanem a pálinkáról, mely a falusi nép élvezeti cizkiké képezi. Ez italt lelkiismeretlen szeszgyárosok (közülük kolozsváriak is) ismét különféle mérgesanyag hozzáadásával keverik s egyjuttatják a falusi korcsmákba. A közgazgatás férfiai nem törődnek ily csekély dolgokkal, a korcsmárosok pedig pár kral olcsóbban kapják, tehát szívesen itatják a szegény néppel, melynek gyomrát, idegrendszerét ronsolja össze a mérges ital. Felhívjuk a vidéki birtokosok, bírák, községi jegyzők figyelmét, a hol ily panaszokat árulnak, onnan a mérgezett italból küldjenek a vegyvizsgáló állomásra két litert s a nép szerzetének megmentése érdekében könyörtelenül üldözni kell a lelkiismeretlen mérges ital árusokat és készítőket.

— Papp Gábor kiállítása. Papp Gábor nagy tehetségű kolozsvári festő művész néhány nappal ezelőtt „Ezhumálás” czimű nagy képét, több más festményt társaságában a sétatéri korcsolya-pavilonban kiállította. A kiállításra újölag felhívjuk a

— Ha láttuk egymást, nem kétem, hogy örületesen szerelmes voltam beléd azóta mindig, a nélkül, hogy tudtam volna, vagy annak kellett volna lennem!

Dóra nevetett, azután ismét elkomolyodott.

— Roderik, — mondá — még van egy másik dolog, a mire gondoltam. Emlékezel arra az időre, midőn Golden Rangeba mentem és hogy mit mondtam neked a szekérről és az abból kiesett levelekről? — Emlékszem.

— Ő — a kuzinod — hazudott nekem; azok valósággal az atyám levelei voltak; levelek, melyeket valószínűleg a te atyáddhoz írt. Akkor mondtam neked, hogy az az irás mennyire megdöbbentett, mily bizonyosnak tartottam, hogy az az ő kezeirása és ő bámulatos ügyességgel találta fel magát, egy igazi személynak a nevét használva fel, hogy gyanumát — ha ugyan gyanum volt — eloszlassa. Ugy értem, ha gyanum volt, hogy atyám a tiedet valaha ismerte. Természetesen, tudva azt, hogy ő mit rejtgetett, egy olyan eszmét a fojomból kiaverni érdekében állott.

— Azokból a levelekről megfeledeztem, de kétségtelen, hogy az atyád levelei voltak. Igen, ez elég világos — válaszolá Roderik.

Csendesség következett, de csak néhány percig tartott. Dóra törte meg.

— Drágám, még nem vagyok egészen tisztában — mondá, kezét a homloka felett elhúzva — sőt nagyon távol vagyok attól. Még többet kell elmondanod, mielőtt az én kedves kis öregeim bejőnek és ezeket az újságokat tudtukra adjuk. Örülök, hogy annak az elmondását reám hagytad, — kelleme érzés lesz az arcuzokat látni. Es oh, Nan néni, hogy fog örülni. Az áldott jó lélek hármunk között egyedül ő volt, akinek rossz-szal esett a jólétből szegénységbe jutni. Én

közönség figyelmét. A kiállítás 50 fillér belépti díj mellett naponként megtekinthető.

— Nyilatkozat. Sándor János, kolozsvári lakos 1848—49-ki Mátyás huszár tizedes, ki beigazolt és kéznél levő adatok szerint, többszöri intés és figyelmeztetés dacára, a honvéd névvel össze nem egyeztethető, oly kifogás alá eső eszlekményeket követett el, melyek alapszabályaink 13. §-ának határozataiba ütköznek, az egylet köréből kizárattott és tagjai sorából neve töröltetett.

Az 1848—9-iki honvédek egyletének, Kolozsváron, 1900 április hó 22-én tartott választmányi üléséből. Az elnökség.

— Telefon a gyalui havasok és Kolozsvár között. A gyalui havasok balzsamos levegőjű rengetegeibe bevezetik a civilizáció hajszál erét a telefonsodronyt. Gyalu, Hídegzsamos, Riska, Rekető, a magurai nyaraló telep, Dobrus, Béles össze lesz kötve Kolozsvárral és Erdélyvel. A telefon vezetéket a földm. miniszter az erdőkinestár terhére építteti ki. A községek nem járulnak hozzá, csupán engedélyt adnak a kiépítésre. Lapunk 12 év óta sürgeti a gyalui havasoknak telefontal való összeköttetését s örömkünre szolgál, hogy ez végre megoldást nyer. E hírrel kapcsolatban azt is jeleni havasi levelezőnek, hogy a hídegzsamosi vízmű építése esigalassal halad. Mindössze 6 ember matat a robbantási munkálatok körül. E lassuság okát a Melocoe-czég oda magyarázza, hogy míg Kolozsvárral szerződés nincs, dolgozni nem lehet. A szerződés megkötése után távirati uton rendelnek 300 embert a munkához.

— Villamos világítás Erdélyben. Erdély vidéki városai mind megelőzik Kolozsvárt a villamos világítás bevezetésével. Marosvásárhelynek, Nagyszebennek már évek óta van villamos világítása. Gyulafehérvár utcáin és házaiban is felgyultak a villamos lámpák, m. é. Emke közgyűlés napján. Szászvárosban már be van vezetve, Tordán ép úgy, mint Kolozsvárt, évek óta készülnék és ha bár az energia olcsó előállítására van vízők, de nincs pénzük, bátorságuk és vállalkozó szellemük. Deés azonban a haladás városa. Szamosújvár hasonló képen nem marad hátra. Szászvárosban már minden berendezést vízi erőre, elvágzt egy vállalkozó. Székelyudvarhelyt most folynak az elő munkálatok. Segesvárt már a szerződés is kész van. A Siemens és Halske czég rendezi be, a mely legszolidabb árért szolgáltat mindenik városban berendezést, vagy áramot. Segesvárt az árak a következők: A városnak 22 lóerőt a vízi erő szivattyuzására szolgáltat a Siemens és Halske czég 100 vattonként 1²/₁₁ krért. Tehát olcsóbb, mint a kolozsvári vízmű elektromos erejének ára.

Kereskedők lámpáikért évi általányt fizetnek, egy 16 gyertya fényű lámpáért, a kik este 7 órákor zárnak 14 frt. Kirakat lámpáért 12 frt 60 kr.

A kik este fél 9 órákor zárnak, évi 16 frtot. Kirakat lámpáért 12 frt 60 kr. Raktár, pincze helyiség lámpájáért 10 forintot.

Pékek fizetnek egy évre 1 lámpáért a műhelyben 25 frt, fás kamarában 18 frtot.

Vendéglősök fizetnek egy évre 25 frt. 20 kr., kerti lámpáért 6 frtot.

Kavéházak fizetnek egy 16-os lámpáért egy évre 30 frtot, kert helyiségiért 6 frtot.

Szállodák fizetnek:

Lépeső, folyosó, klosett, udvar, kapuköztli lámpáért, melyek átlagos égése évente 4000 óra, óránként átlag 1 kr. egy évre 40 frt, vendégszoba egy évre 10 frt, pincze, vagy konyha 10 frt.

Lakások világítása.

Hálószoza, pincze éléskamra, klosett, istálló világítás 1 évre 8 gyertya fényű lámpával 5 frt, 16-os gyertyafényű lámpával 10 frt.

Ebedő, konyha, folyosó 16 gyertya fényű lámpával 1 évre 18 frt.

Szalon, vendégszoza, uriszoba, boudoir,

részemről, te tudod, — komoly pillantással és még gyöngédebben a szerető karjai közé fészkelődve — hogy én azt rendkívül kellemesnek találtam. De különben is, ha nem szegényedtünk volna el, egyikünk sem jött volna ide. — Mily borzasztó gondolat. Emlékezem arra az időre, mikor ezzel az eszmével nem voltam kibékülve, de hiszen én arra az időre is emlékezem, midőn azt gondoltam, hogy nem szeretném, ha megcsököl-nának. — Pajzánul nevetett és gondolkodott. — Hol hagytam el? — kérde. Oh, a végrendeletnél!

Annak az említése ismét elkomolyította és nagyon komoly és kérdő tekintettel nézett Curzonra.

Azt tudom, hogy kuzinod azt a végrendeletet eltöltölte, — mondá, — azon egyszerű okból, mert ötlet éppen olyteljesen kitagadta az öröklésből, a hogy tégedet kitagadott és azt is értem, hogy Benyon ügyvédnek azon szerencsétlen felborulás által okozott halála, midőn a végrendelet készítése után haza utazott, a kuzinodat azon irányban biztossá tette, mert nem volt idő, hogy másolatot csináljanak és mert rajta kívül senki sem tudta, hogy az meg volt csinálva. Miután te utána jártál és úgy találtad, hogy az a két cseled a ki a nevét mint tanu aláírta, nem tudta, hogy mit írtak alá. Azt gondolom, hogy mind ezt értem és az ember csak azon csudálkozik, hogy kuzinodnak a szerencse mily utálatosan a kezére játszott — de azt teljességgel nem értem. Hogy mi köze volt Boone urnak a végrendelettel és miképpen jött az az ő birtokába? Te tudod?

— Tudom, mert ő megmondta nekem. E szavakat változott hangon és változott arczal mondá. — Dóra rögtön észrevette azt.

(Folytatása következik.)

fűrdőszoba, mosókonyha világítás 16-os lámpával 7 ft.

Világítás céljára a 16-os lámpák közül 5—8—10—25—32 és 50 gyertyafényű lámpákat állíthatnak. Ezek ára vagy nő, vagy apad, a szerinti mint kisebb, vagy nagyobb a 16-osnál lámpa.

Ezek az árak megfelelnek és elég mérsékeltnek egy vidéki város gőzüzemű berendezéséhez és csekély fogyasztásához képest. Kolozsvárt azonban még a Nagy-Szebeninél vagy Ikerváriban is jóval olcsóbb árakat kell megállapítani, mert itt nagyobb a város, mely tömöttben van beépítve, nagyobb a fogyasztás és a vízi erőre való tekintettel jóval olcsóbb az előállítás.

— **A háború.** Egy bur távirat, amelyet valószínűleg vasárnap küldtek el a brantföri táborból, azt jelenti, hogy Wepener körül szerdán és csütörtökön éjjel is harcok voltak. Harcz közben az angol sánczok annyira megteltek vízzel, hogy az angolok minduntalan kénytelenek voltak a védett helyekről kimenekülni, amiközben a burok erős puskatűzrel indítottak ellenük. A burok is nagyon szenvedtek az eső miatt. Az angolok sok embert veszítettek. Így csupán a cape monted rifle ezredéből 120 legény és 5 tiszt esett el; a burok ezenkívül sok angol katonát elfogtak. A wepeneri helyőrség csupa dél-afrikaiakból áll s a buroknak sok rokona van közöttük.

— **Kolozsvár város kölcsöne.** A tegnapi szakosztályok 500 ezer ft. kölcsön vétele ügyében s a vízvezeték viztartó kiépítése tárgyában tanácskoztak. Salamon Antal tanácsos előadta márcz hó első felében egy nagyon gondosan megalkotott a helyzetet a legnagyobb körültekintéssel élénk világiatásba helyező feltevést készített a belügyminiszterhez. Ebben a feltevéstében még arra is kéri a minisztert, hogy a sürgősen kitértendő viztartó és kapcsolatos vízművi munkálatok ügyében a földm. miniszterrel műszaki férfiut küldjön le. A minisztériumban még maig sem intézték el ezt a beadványt. Ugyancsak felkérte a városi tanács a pénzintézeteket a kölcsön ügyében is. Az intézetek sem mozogtak ebben az ügyben. A város most személyes befolyással fogja ez ügy lebonyolítását sürgetni, nehogy oda jusson a község, hogy a szétrepedt s alul szivárgó vizgyűjtő váratlanul megsemmisüljön, mert akkor a város víz nélkül marad. Megjegyzendő, hogy az alul szivárgó viz veszélyt fenyegeti a klinikai épületeket s a városnak egy kis kártérítési perre is nyílik kifizetése.

— **Hová lett a kiállítási tárgy?** Mulatságos dolog esett meg a kolozsvári iparos tanoncz munka-kiállításon. A fémipar, papír, bőr áruk közt csemeke ez volt a kiállítás. Ezek között egy nagyon szép torta ékeskedett, melyet egy III. éves cukrász tanoncz remekelt. A juri meg akart győződni, hogy csukanyan olyan jó ízű-e a torta, a mily tetszetős annak a kinézése? És miután lelkiismeretes ítéletet a díjazáshoz csak úgy lehet hozni, ha alapos és tüzetes bírálat, a juri szükségnek látta megköszölni a tortát. A kóstolás, lévén jóízű a készítmény, addig tartott, a míg a torta eltűnt. Felmerül már most a jogi kérdés, miután a kiállított tárgy eltűnt, mit fognak most megjutalmazni?

— **Iparos ifjak önképzőkörének közgyűlése.** A kolozsvári ipartestület ez-élt 3 évvel megalakította az ipartestület ifjuságából álló önképzőkört. Az önképzőkör e 3 év alatt megmutatta életképességét, különösen a múlt évben Reményik Károly elnök Terkál Béla és az ifjuság köréből megválasztott Sóváry Sándor alelnökök lelkes vezetése mellett az egykori tagok vállvetett és összehangolt munkálkodásával sikerült elérni, hogy az önképzőkör feladatának megfelelően. Vasárnap, e hó 29-én délután 3 órakor tartja III. évi rendes közgyűlést saját helyiségében (Szép-u. 1 sz. a.) a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Títkár, pénztáros, könyvtáros, gazda, számvizsgálók jelentései; a tisztviselők felmentése és újak megválasztása. Indítványok.

— **Tanoncz munka kiállítás.** A ferencz-József múzeumban levő iparos tanonczok munka kiállítását naponta sokan keresik fel az érdeklődők. A bíráló bizottság ma délután fog véglegesen határozni a kiállított tárgyak díjazása felett. A kiállítás díjaira újabb Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ur 100 koronát adományozott 10 jelesebb kiállító jutalmazására. Ezenkívül a kereskedelem és iparkamra 200 koronát, Hevesi József 1 drb. 20 frankos aranyat, Reményik Károly, a csizmadia ipartársulat és az egyesült lakatos, bádgos stb. ipartársulat 20—20 koronát, Kajetan Endre 10 kor., Clauser Adolf 4 kor., Székely Mihály 3 kor., Hubay Károly 5 kor., Biluska József 6 koronát adományozott. Az ünnepélyes bezárás valamint a díjak és elismerő oklevelek kiosztása vasárnap f. hó 29-én délután 3 órakor lesz.

— **Hirtelen halál.** Tegnap este hirtelen halálra halt meg egy polgár. Fehér Sándornak hívták az elhunytat, kit halva szállítottak a mentők a bonczati intézetbe. A halál okát nem lehet tudni. A menyiben fejen ütés nyomai láthatók, nagy a gyanu, hogy erőszakos halálra halt meg. A bonczal fogja kideríteni, hogy mi lehetett a halál oka; a rendőrség pedig nyomozást indít, hogy a rejtélyes eset okát felderítse. Az elhunyt Nagygyerebly-utcában lakott, onnan szállították a bonczati intézetbe.

— **Iparműhely Nagyváradon.** Nagyváradon az ottani villamos vasút részvény társaság iparműhelyt rendez be villa-

mos erő által hajtott munkagépekkel. A kereskedelemügyi miniszter subvencionálja a tervezett létesítésénél a vállalatot olyképen, hogy a műhely minden négyzetméter területéért az állam 6 ft évi bért fizet a vállalkozóknak, az iparosok azonban csak 3 ftot fizetnek évente négyzetméterenkénti bér fejében és watt órák szerint fizetik az elhasznált mechanikai erőt a vállalkozó tehát 9 ftot kap évente hely bér címén. Érdekes felemlíteni, hogy a kolozsvári ipartestület törekedett az országban az első motorikus erővel felszerelt műhelyt berendezni és ime, Nagyvárad seregélyebb volt s előhódította tőle a kezdeményezés díszességét.

— **Kolozsvári fazakasok műhelye.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a kolozsvári fazakasok sorsán lendíteni akart s azt óhajította, hogy képességüket és szorgalmukat a par javára intenzívebb mértékben értékesítsék. Ebből a célból leirt a kolozsvári iparkamarához s közölte, hogy egy katalanokkal felszerelendő közös műhely felállítását tartaná czél szerűnek. A műhely felállítására, a mint a fazakasok e czélra szavatolnak, azonnal 33 százalékos csekély kamatu kölcsönt ad. A-onkívül gondoskodik arról, hogy a cserép mázhöz szükséges anyagot első kézből, jó formán felárért kapassák. A fazakasok kevésbé vagyonszűk, törekvő osztálya kapva kapott a miniszter jó lelki ajánlatán. A kissé módosabbak azonban nem voltak hajlandók a szövetkezésbe lépni és így a szép terüdigába dönt. Ezt annál inkább sajnálják a szegény fazakasok, mert némelyik a családjával abban a helyiségben kénytelen lakni, amelyben dolgozik s emiatt a gyerekek már csecsemő korban csontlágyulást kapnak. Van olyan szegény tehetséges fazakas mester, a ki évente, orvosra, patikára 200 ftot kénytelen kiadni. Ily állapot mellett aztán nehéz saját két keze munkájával kedvezőbb viszonyokat teremteni. A módosabbak, a helyett, hogy segítenék, elnyomni igyekeznek társaikat. A miniszter terve, az üzlet szempontjából azért is egészséges gondolat volt, mert az egymás mellé épített katalanok falazata egymástól is melegebben, soha sem hűlne ki s így víz-gőz nem képződne a katalanban, kevesebb edény meggyöngyözik és kevesebb tüzelő anyaggal lehet égetni.

— **Ellopott szőlők.** Nagy Gábor kőmáli hegybirtokos szőlőjéből tegnap reggel 5—6 óra között 146 legfinomabb fajta, a múlt évben ültetett, ottott szőlő olványt loptak el. A szőlő olványok hossza 30—40 cméter gyökere vész. Nagy Gábor 20 koronát jutalmat ad annak, a ki a tettest és az olványokat kézre keríti.

— **Kolozsvári atleták Debreczenben.** Említettük, hogy Debreczenben diák-kongresszus lesz márcz. 28-án. Ez ünnepélyes különféle atletikai versenyekkel is egybe lesz kötve. A versenyre az egyetemi torna és vívó teremben szorgalmasan készülnek az ifjú atleták. Veres Lajos tanár és Robelli vívó mester vezeti a gyakorlatokat. A versenyekre a következők randulnak le Debreczbe: Gabányi Imre, Nagol Ferencz, Matócsy László, Molnár Arthur, Trandafir Béla, Robelli Jenő vívómester, Veres Lajos tanár.

— **Hangverseny Tordán.** A tordai kereskedő ifjak e hó 29-én (vasárnap) jóteknőczelá hangversenyt rendeznek színi előadással egybekötve. S ez alkalomra sikerült megnyerniök Leóvey Leót színházunk kitűnő tagját. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés.

— **A növények védelme.** Kolozsvárt a Hossu szappan-utczában két oldalról való építkezés miatt oly nagy a szeker közlekedés és munkás emberek száma, hogy még fölmentek is ügyeltetnek vannak utalva, minél fogva a „Fröbel“-intézet igazgatósága fűszertellett figyelmzetteti az érdekelteket, hogy sziveskedjenek kis gyermekeik kísérlőnek meghagyni, miszerint vezessék a gyermekeket a Belmagyar-utczából az unitárius templommal bevezető utcán végig a tizelőt örörönny és kőfalorai szappan-utczán föbel intézetig. Az ut így sem hosszabb és a gyermekek semmiféle veszélynek kitéve nincsenek. Midőn közreadjuk a fentebbi sorokat, ismételtel telhivjuk a hatóság figyelmét a rakoncátlanokódó fuvarosok felügyeletére és ellenőrzésére. Ez utczákban, a Széchenyi-téren szekerversenyeket rendeznek, galoppban hajtának s a multkor is egy öreg asszony csontjait zúzták össze.

— **Konzervgyár Kalocsán.** Kalocsáról írják: A közgazdasági bank 400,000 ft. alapítókéval konzervgyárat létesít, a tárgyalásokat a város és a kormány között befejezték, az építkezéseket még a tavaszon megkezdik. A kalocsai konzervgyár eszméje fölmerülén, Darányi földmívelésügyi miniszter kiváló érdeklődést tanusított iránta s tiz éven át 4000 korona segélyt azonnal kiállításba helyezett, ezzel a gyümölcstermelés föllendítése, nemkülönben a munkások foglalkoztatásának igen nagy tényezőjét vezette sikerre. A gyáralapítás tervét messze-meső áldozatkészséggel támogatta Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, nemkülönben Kalocsa városa, mely ingyen telket és községi adómentességet ajánlott. A gyárban egyelőre 180 munkás talál foglalkozást, közgazdasági jelentősége azonban inkább abban van, hogy Kalocsa és vidéknek gyümölcs- és zöldségtermését konzerválva fogja a gyár kereskedelemi forgalomba hozni.

— **A marosvásárhelyi „Clotild“ leány-árvaház javára** 1900. évi április hó 19-án (húsvét másodnapján) tartott sorsolás eredménye. Nyertek: 1. Nyeremény 7. szám. Egy gyémánt mellű gyémánt függővel. 2. nyer. 28. sz. Egy ezüst szeletoz-készlet 9 drbaban. 3. nyer. 774. sz. Egy gyémánt gyűrű. 4. nyer. 1074. sz. Egy női arany óra lánczsal. 5. nyer. 624. sz. Egy ezüst csemege és virágtartó. 6. nyer. 569. sz. Hat drb. ezüst kés és 6 drb. villa. 7. nyer. 745. sz. 3 db. aranyozott szeletoz-készlet ezüstből. 8. nyer.

1234. Tizenkét kis ezüst kés villával. 9. nyer. 195. sz. Egy női arany óra. 10. nyer. 1679. sz. Hat drb. ezüst kés. 11. nyer. 1713. sz. Dohányos ezüst készlet, ezüst tárcza, szipka és ezüst gyufatartó. 12. nyer. 344. sz. Hat drb. mokka ezüst kanál aranyozott. 13. nyer. 1625. sz. Egy ezüst gyümölcstál. 14. nyer. 1102. sz. Egy arany női mellű. 15. nyer. 1677. sz. Egy ezüst dohányszár. 16. nyer. 1326. sz. Aranyozott torta és ezüstből. 17. nyer. 1692. sz. Egy arany nyaklánc szívvél. 18. nyer. 836. sz. Egy ezüst szivarszipka. 19. 1085. sz. Egy arany gyűrű. 20. nyer. 1543. sz. Egy ezüst gyufatartó. 21. nyer. 797. sz. Egy ezüst hamutartó. 22. nyer. 912. sz. Egy ezüst fogantyus sétat. 23. nyer. 1037. sz. Egy női arany fonott gyűrű kövel. 24. nyer. 53. sz. Egy ezüst kis virágtartó. 25. nyer. 210. sz. Egy ezüst filligrán gyufatartó. 26. nyer. 489. sz. Egy férfi nyakkendő-tű gyémántos kövel. 27. nyer. 1400. sz. Egy arany gyűrű kövel. 28. nyer. 467. sz. Egy férfi nyakkendő-tű kövekkel. 29. nyer. 852. sz. Egy ezüsttel díszített sétat. 30. nyer. 1230. sz. Egy férfi arany órányláncz.

— **A menetelés a hadseregéknél.** Az orosz hadseregnél egy perczben 112—116 lépést tesznek, a németországinál 114, az osztrák-magyaránál 115, a francziánál és olasznál 120, kivéve a franczia vadászokat és olasz bersagliereket, kik perczenkint 130—140 lépést tesznek. A lépés-hozz. Oroszországban 710, Németországban 800, Franciaországban és Olaszországban 750 milliméter, a bersaglierek lépése azonban 870 milliméter hosszú. Az angol katonák, ha parádéba lépnek, csak 75 lépést tesznek egy percz alatt s mindegyik lépés 3—4 méter hosszú, gyorsmenetelésnél 110, rohammenetelésnél pedig 150 lépést tesznek perczenkint.

— **Margit Crém.** Kevés hölgy van az országban, ki Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsétne ismerne. Ugyanis az összes szépitőszerek között a Margit-Crémne örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr minden nemű tisztáltságát, széplőt, pattanást, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdvé várasítja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerháznál. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorba, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, köhika, vészegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vészitő labdacsoat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszer b. figyelemmel ajánljuk. 1 tegeres, mely 6 dohoz 15 labdac 1.05 ft. A pénz előzetes beküldése után 1 tegerest 1.25 ft-ért, 2 tegerest 2.30 forintért, 3 tegerest 3.35 ft-ért küld bérmentve — Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs, I. Söngstrasse 15. szám.

Keresztényvér.)*

Katácska volt az özvegyasszony Egyetlen, édes magzata. Eljött a tél. Meghalt az özvegy. Árván maradt a kis Kata. Ah, elborult az ég fölőte! Sirt, éhezett, fázott sokat. Sehogysem tudta irlgalmra birni A templom-járó, dús parasztokat!

Jár házról-házra. Kis kezével A zart ajtókban csak zörög. Étel, ital, meleg ruháskát Jézus nevében könyörög. De koldus sok van... és kenyerke — Ha száraz is — ritkán akad! Sehogysem tudja irlgalmra birni Az istenfélő dús parasztokat!

Husvét körül jár. A harangok Rómába mennek. Kis Kata Elindul szent sirt látogatni, De szegyenkeze lép oda. Rongyos ruhája szerteszét lóg, Cipője is kettőszakadt! Szegény! Nem tudja irlgalmra birni Az ájtatos, kevély parasztokat!

Öreg Áron faluvégi Házikója. Eresz alatt fecske-fészkek, Zsup-födelén költ a golya. Mind bizonyosság: nem rossz ember A lakója.

Háza előtt öreg Áron Feketeiben. Így festettek a prófétát Régi képen, oltár-képen. Imádkozik, gondolkozik Lassan, szépen.

Térdén nyugszik ezüst-kapcsos Bibliája. Néha-néha egyet randul Jehovához eső szája. Pényes csillag, alkony-csillag Néz le rája.

Bandukol a kis lány Áron háza mellett. Egszerre csak elful benne a lehellet. A sötét emberre odapillant... s lába Gyökerezdik gyorsan országút porába.

Babóns erővel villan a fejébe, A mit anyja mondott és a falu népe...

Rettenetes vér-vád... gyermekek halála... A mitől felborzadt minden haja-szála...

A mitől sok éjjel nem tudott aludni — — És a koldus árva elkezdene futni!

De alig irlamik egy-kettőt előre: Tántorog s leszedül egy kiálló kőre.

Két kezébe arcát rémülten dugdossa, Homlokán vér serked, mint egy kicsi rózsza.

Hozzá siet Áron, görnyed izmos válla, Rátapad a sebre szép fehér szakállá.

Azt a kis vércsöppet azzal törli lágyan. Fölveszi... ringatja két erős karjában.

Szól hozzá szeliden és addig beczezi, Mig Katácska Áront mosolyogva nézi.

*) Ezt a verset a Budapesti Napló húsvéti számából azért közöljük, mert lapunk mai füzetjébe a vers bírálatával foglalkozik.

Mig Katácska Áront szépen átkarolja,

Mintha a tulajdon édes anyja volna.

Mig az apró jószág lágy ólén a vénnek: Elpetyegi mindazt, a mi fáj szívének!

Akkor öreg Áron viszi be a házba, Csinos új ruhával ott fel is ruházza.

Étellel, itallal ott ellátja bőven, És ad neki pénzt is tarka keszkenőben.

„Gyere vissza sokszor! Gyere télen, nyáron! Nem hagy el az Isten, míg el öreg Áron!”

Kurjongató ittas legények Haladnak most a ház előtt. Meglátják Áront. Ráírnak: „Széllócsanajuk az agyvelőd! Keresztény-vért mikor csapoltat? Van rajtad most is ugy-e, gaz? S kövel dobálja távozóban A sok kegyetlen, vad kamasz.

Áron pedig fölnez az égre, Aztán meghajítja homlokát, És hangja sug a csúdes éjben: „Ó Adonáj! Való a vád! Látod, nagy Isten, látja Jézus, Látják a fényes csillagok, Hogy a zsidó fehér szakállán Egy csöpp keresztény-vér ragyog!”

Ábrányi Emil.

Gyászrovat.

Dr. Széplaky Jánost, a kolozsvári felsőbb kereskedelemi iskola tanárát súlyos családi csapás érte. Neje Szolinszky Olimpia, kivel 4 évig élt boldog házasságban, hétfőn meghalt életének 27-ik évében. Az elhunyt derék nő rövid ideig tagja volt a kolozsvári nemzeti színháznak. Halálát férjén kívül két gyermeke és nagy rokonság gyászolja. Temetése a Nagy-utcai gyászházól tegnap d. u. volt. A gyászszertartást Bíró Béla apát-úbornak vezegte megfelelő segédlettel. A temetésre a kereskedelemi iskola tanári kara és a tanítványok testületileg jelentek meg s kivülök még igen sokan vettek részt a társadalom köréből is. Az elhunytat a köztemetőben helyezték örök nyugalomra. Béke porain!

Özv. dr. Bíró Jánosné urnót érzékeny családi csapás érte. Fia Bíró Bódog gyógyszerész tegnap délután öt napig tartó szenvedés után anyja testvéreinek, valamint rokonainak mély bánatára meghalt. A szép készségű és pompás kedélyű ifjú embert minden körben kedvelték és szerették, s halála igen fájdalmas érinti minden ismerőst. Tetemét holnap délután helyezik örök nyugalomra a kolozsvári köztemetőben, édes apja, dr. Bíró János kir. táblai bíró hamvai mellé. Béke poraira.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Pártértekezlet.

Budapest, április 26.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnökle alatt álló csoportja tegnap délután 4 órakor értekezletet tartott, a melyen az új ülésszak megnyitja alkalmából a képviselőház tisztikarában s egyes bizottságaiban betöltendő tagsági helyekre nézve eszközölte a maga kijelöléseit. Ez alkalommal a pártkör maga is megajtette a saját kebelében a tisztí választásokat, s Kossuth Ferencz elnök javaslatára egyhangulag és nagy lelkesedéssel alelnökökké: Thaly Kálmán és Györy Eleket, jegyzökké: Meskó Lászlót, Rátkay Lászlót, Pichler Győzöt, Kubik Bélát, Putnoky Mórt s Thaly Ferenczet, a pártkör mártját pedig Tóth Jánost választották meg. Azonkívül választottak az intézőbizottságból 15 tagot.

A képviselőház jegyzői karába a párt a maga részéről Lukács Gyulát jelölte, az egyes bizottságokba pedig a következő jelölések történtek a gazdasági bizottságba: Oláh József. Igazságügyi bizottságba: Barabás Béla, Rátkay László, Györy Elek. Kérvényügyi bizottságba: Thaly Ferencz, Kubik Béla. Könyvtárügyi bizottságba: Illyés Bálint. Közgazdasági bizottságba: Brázay Kálmán, Andrey Gyula, Szinay Gyula. Közigazgatási bizottságba: Mezősy Béla, Meskó László, Polczner Jenő. Közlekedésügyi bizottságba: Kállay Lipót, Pichler Győzö, Lukács Gyula. Közoktatásügyi bizottságba: Boda Vilmos, Kiss Albert. Mentelmi bizottságba: Hentaller Lajos. Naplóbíró bizottságba: Leszkay Gyula, Madarász Imre, Meszlényi Lajos. Pénzügyi bizottságba: Justh Gyula, Komjáthy Béla, Kossuth Ferencz, Barta Ödön. Számvizsgáló bizottságba: Putnoky Mór. Véderőgyi bizottságba: Thaly Kálmán, Tóth János. Vízügyi bizottságba: Sturman György. Zárszámadási bizottságba: Benyovszky Sándor gr. Földmívelésügyi bizottságba: Fáy István, Papp Elek, Rigó Ferencz. Valutaügyi bizottságba: Farkas Balázs. Az összeférhetetlenségi

törvény revíziójára kiküldött bizottságba: Justh Gyula, Polczner Jenő, Györy Elek, Oláh József. Erzsébet királyné emlékszozára kiküldött országos bizottságba: Thaly Kálmán, Rátkay László. Házszabályok módosítására kiküldött bizottságba: Thaly Kálmán, Kossuth Ferencz, Hentaller Lajos, Györy Elek, Tóth János. Horvátszlavon regnikoláris bizottságba: Kossuth Ferencz. A napirend elintézése után Justh Gyula szólt fel és lendületes szavakban emlékezett meg azon érdemeiről, melyeket Kossuth Ferencz a párt elnöke, a lefolyt ülésszakban a párt vezetése körül magának szerzett és indítványozta, hogy az elnöknek buzgó tevékenységért a párt halás elismerését nyilvánítsa. Az indítványt egyhangulag, nagy lelkesedéssel elfogadták. Végül a párt megbízta Rátkay Lászlót, hogy az új ülésszak első üléseinek egyikeben a Kossuth-szobor javára történt gyűjtésekből befolyt pénzek sorsát szóba hozza.

A háború

London, április 25.

A Reuter-ágynek jelenti Maszeruból egy tegnapi este 10 órakor feladott távirat. Eddigél az északról jövő angol fölmentő sereg nem tűnt fel a láthatáron. A burok keményen ellentállnak Hart és Brabant tábornokoknak, a kik ma alig jutottak előbbre. Erősen tartja magát az a hír, hogy Olivier tábornok 1500 emberrel hátulról készült megtámadni Hart seregét.

A tuberkulózis ellen.

Nápoly, április 25.

Az olasz király és királyné, a nápolyi herceg, a nápolyi hercegné és a genuai herceg jelenlétében tegnap ünnepiesen megnyitották a tüdővész ellen való védekezés tárgyalására összegyűlt kongresszust a fényesen díszített és megvilágított San Carló színházban. Ott voltak Pelloux és Baccelli miniszterek, továbbá a német, osztrák magyar, francia, spanyol, portugál, svéd, norvég, görög, román, orosz kormányok és az Egyesültállamok kormányának képviselői, a hatóságok fejei és számos delegátus, köztük több kiváló olasz és külföldi tudós. A királyi pár lelkes ovációkban részesült. Baccelli közoktatásügyi miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg a kongresszust. Azután Nápoly polgármestere, az egyetem rektora és a kongresszuson képviselt államok egy-egy képviselője szólt fel.

London, április 26.

Hivatalosan megerősítik, hogy az angolok az ellenség visszavonulási vonalának irányában nyomulnak előre. Bloemfonteinban és körül csupán egy-egy dandár marad.

Roberts seregének többi része, mintegy 40,000 ember pedig már utban van, hogy megtámadja a burokat.

Az orleansi hercege Budapestén.

Budapest, április 26.

Fülöp orleansi hercege ma Bpestre érkezett.

Országgyűlés.

Bpest, ápr. 26.

A képviselőház mai ülésén felolvasták a királyi leiratot. Az új ülés csak április 30-án nyitják meg.

A főrendiház is ma rövid ülést tartott, a hol szintén felolvasták a királyi leiratot.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapfajladonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Előkelő régi biztosító-társaság óvadékképes

pénztárnokot keres.

Ajánlatok „Pénztárnok” czim alatt a kiadódhatatba kéretnek.

Hirschfeld Györgyné

bécsi bevásárlási útjából megérkezvén

női pipere és divattermék a legujabb divatcikkkel ujonnan ellátta.

A n. é. közönség becses látogatását kéri.

HIRDETÉSEK.

Sz. 2277—900.

376. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

A Bánffy-Hunyad székhelyi rendszerezett b.-hunyadi kör-orvosi állomás, melyhez M.-Bikal, Farnos, Zsobok, Sztána, O.-Nádas, Sárvásár, Nyárszóc, Körösfő, Ketsed, Alsó-Föld, Közép-Föld, Felső-Föld, Zentelke, Kalota-Szent-Király, Damos és Jákótelke községek tartoznak — a körorvos elhalálozása miatt üresedésbe jöven, annak betöltése céljából pályázatot nyitok.

Ezen körorvosi állás 400 frt fizetés, valamint 260 frt lakbér és utiátalánnyal van javadalmazva — a betegek látogatása alkalmával fuvardíj nem számítható fel.

Pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1876. évi XIV. törv. czikk 143. §-ban foglalt minősítvényt, eddigi alkalmzatásukat, valamint erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó évi május hó 28-ig adják be.

A választás május 30-án fog megtartatni.

A járási főszolgabírótól.

Bánffy-Hunyadon, 1900 évi április hó 14-én.

Kertész,
főszolgabíró.

Sz. 847—1900.

391. 2—3

Hirdetmény.

A szamosujvári fegyintézet részére folyó évi május 25-éig beadandó írásbeli zárt ajánlatok alapján beszerzendő 700 métermázsas szürke és 100 métermázsas fehér, erdélyi szálú, mosatlan gyapjúnak szállítása tárgyában, annak megjegyzése mellett — hogy husz métermázsára is lehet ajánlatot tenni, — megkeresésre szívesen ad részletes felvilágosítást

391. 1—3.

az igazgatóság.

Sz. 224—1900.

392. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899 évi 13098. számú végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt a kolozsvármegyei takarékpénztár javára Antal Andrásné és társa ellen 260 kor. s járul. erejéig 1900 évi febr. hó 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 824 koronára becsült következő ingóságok u. m. szarvasmarhák, szekerek és gabona nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-vidéki kir. járásbíró 1000. évi V. I. 1416:2 sz. végzése folytán 260 korona tökéletesítés. ennek 1899 évi szeptember hó 1-5 napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj s eddig összesen 67 korona 48 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Márában adások lakásán leendő eszközölésére 1900 évi április hó 28. napján ó. c. 10 órája határidőül kikiáltott és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 április hó 7. napján.

Piger János
kir. bírósági végrehajtó.

A legjobb
szájviz, melyet O politzer udvari tanácsos, Schnizler, Kainzbauer tanárok és mások 50 év óta ajánlanak, kétségkívül **Dr. Popp J. G.** bécsi cs. és kir. udvari fogorvos

ANATHERIN

szájvíze 1 frt 40, 1 frt és 50 kros üvegekben. Bámulatos hatású minden száj- és fogfájás, rossz lehellet, ingó fogak ellen, megerősíti a foghúst, megtartja a fogakat a legmagasabb korig és a rágószerveket megvédi a roth. stb. adástól. Fogpor 63 kr. Anatherin fogpaszta üvegszelencében 70 kr. esomagban 35 krajczár, fogplomba 1 forint, illatos növény-szappan bőrtisztítóllanság ellen 30 kr. kapható minden gyógyszerárban, szappan boltisztatás ellen 30 kr. kapható minden gyógyszerárban, mint a drogériában és illatszert üzletben. Valódi csak oly palackban, mint a melyen az oldalt látható, kék címkevel francia nyelven és czéggemmel aranynyomásban ellátott palack. 358. 9—0.

Népszerűsége miatt minden családnak.

Bányai Kálmán és Társai
műszaki áruk gyári raktára és felszerelési vállalata.
Kolozsvárt, főter 18. szám. — Telefon 324.

Felszerelőknak, gép és háztulajdonosoknak a legolcsóbb gyári áron szállítunk, helyben és vidékre.

Vízvezetékhez. Csöveket, olomból és vasból; fém és sárgaréz, kifolyó, elzáró, kerti fecskendő és szelepscsepapokat, fűdőkádak, ülőkádak zuhanyok, toalet csapok, mosdók, mosdóasztalok, porcellán és márványból, faliagylók, kiöntők és vztartányok.

Csatornázáshoz. Csöveket, köbgyűzők, öntött vasból és ezémetből, öntöttvas aknarácsok és fedeleket, külszűrők, víztorlók és talajvízelvezető alagszövek, porcellán és zément lapok.

Egészségügyi berendezésekhez. Zománczott öntött vasból és foyance porcellánból, ciosett csészék, pissirok, fali medencék, fordítható lavorok, hordozható szobai ürszék, fűrszító, bidet és ágytálak.

Gőz és gázberendezéshez. Áteresztő fémzelepek, leeresztő gözcsapok, víztorló szelepek, két és háromnyílású fűcsapok, fűszmörök, vízállás-mutató üvegek és gyűrűk, kovácsolt vas gáz és forcsövek, kaucuk, kender és csigatömlők, gummi, asbest és biberfalemezek, asbest zsinorok, gummi golyó szelepek és tömítések.

Kutsvivattyuk, tüzelő fecskendők és felszerelések és ezeknek minden részei külön is kaphatók.

Felszerelés és berendezéseket a legolcsóbban eszközöltetünk!

Terveket és költségvetéseket díjmentesen készítünk!!!

Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat:
Bányai Kálmán és Társai
Kolozsvár, főter 18. szám.
Telefon 324.
151. 21—30.
Budapesti szivattyú és gépgyár részv. tszág erdélyrészi képviselője.

E. K. E. PEZSGŐ.

BELATINI BRAUN A. Velence (Fehérmege.)

5 százalék az Erdélyi Kárpát-Egyesület javára!

Az E. K. E.-pezsgővel kiszorítani óhajtjuk hazánkból az 5 millió koronára menő külföldi pezsgő behozatalt.

Az E. K. E.-pezsgő tiszta magyar borból készül, magyar munkások dolgozzák fel, a gyár teljesen magyar ipari czikkkel van felszerelve.

Az E. K. E. pezsgő tisztán van kezelve, az E. K. E. választmánya vegyileg megvizsgáltatta és egészséges, kitűnő italnak találta.

Az E. K. E.-pezsgőt kérje, követelje minden magyar ember, banketteken, ünnepek és más alkalmakkor.

Az E. K. E.-pezsgőt nagyban meg lehet rendelni „E. K. E.—Kolozsvárt” czímen, üvegenként minden fűszer és csemege üzletben.

168.20—30.

LILI-CREME
a leghatásosabb arc- és kézbőr finomító készítmény!

LILI-CREME teljesen ártalmatlan összetételű, nem zsiroz, nappal is használható!

Egy tégely Lili-Creme ára 1 korona. Egy darab Lili-szappan ára 70 fillér. Egy doboz Lili-hőlgypor ára 1 korona 20 fillér és 2 korona.

Kaphatók: Dr. Hintz György gyógyszerárban.
149.34—50.

Alapított 1873.
Ajánlom szabadalmazott
Jéghűtőimet;

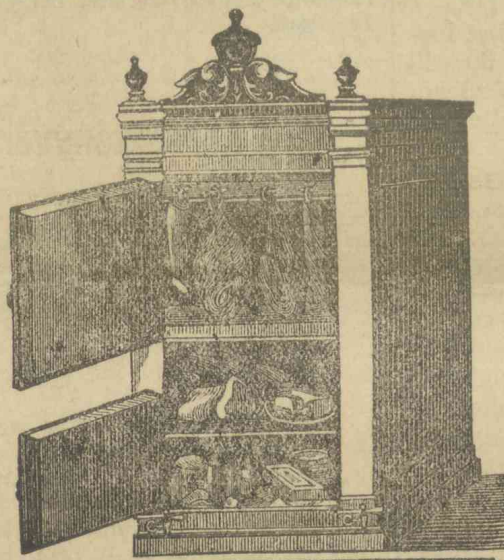
melyek igen takarékos jég-medenczével vannak felszerelve. Hentes üzletek, tej el-árusítók és privát-házaknak raktáron áll 10 forinttól 200 forintig szolid kivitelben.

Kiváló tisztelettel

SEEMANN J.

lakatos, tizedes-mérleg, jéghűtő- és fűvőkészítő.

Kiváratra árjegyzék ingyen küldetik!

Nem hull a haj, nincs többé kopasz-ember.

Szenzációt kelt a gyógyfü-kivonat, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggyógyítani a megkopaszodást!

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és pipereczikk-kereskedésben.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerár, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség GÖTH GYULA, illat- és pipereczikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár — Főter.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl!

99. 12—20.

Egyedüli készítő és szíjjel-küldési raktára.

DOBÉNÁNDOR

uri, női és színházi fodrász

Budapest, Nefelejts-utca 27.

Taufer Ferencz Utóda Kolozsvárt,

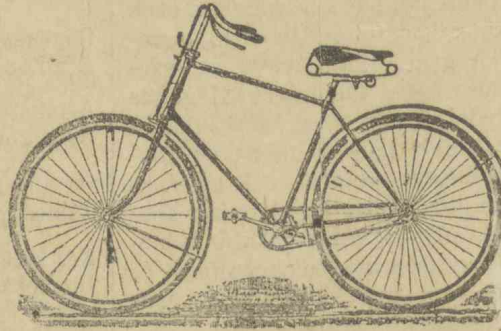
Belközép-utca 5. sz. — Telefon szám 201.

Magkereskedés.

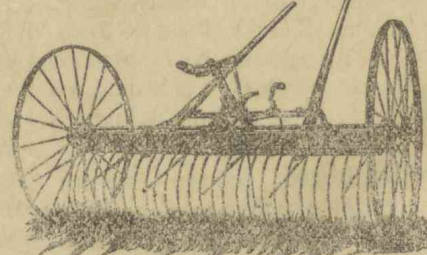
Megbízható, esiraképes, gazdasági, vetemény és virágmagvak. Lóher, lucerna, répa és fűmagvak. Raphia hárs, oltóvász, fa-czédulák, gabona-zsák, lóheres-zsák, ponyva. Nagy árjegyzék kíváratra bérmentve.

Kerékpár-raktár.

Állandó nagy kerékpár-raktár, a sportkörökben legkedveltebb elsőrendű gyártmányokból. Rendkívüli olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. Nagy raktárt tartok kerékpárfelszerelésekből Pneumatic-burkolat és létező minden méretben készleten van. Részletes árjegyzék rendelkezésre állanak. Javítható hely.

Gazdasági gépek.

D. M. Osborne et Co.-féle legjobb kéve-kötő- és marokrakó-aratógépek, fűkaszáló, szé-nagyfűtő, cséplőgépek, gőz, ló- és kézerőre; rosták, trieurók, szecska- és repavágók, tö-rökbuza-morzsolók, daráló stb. — Árjegyzék ingyen.

357. 7—0.